

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 199/2016-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. apríla 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Ivanom Pádejom, advokátska kancelária, Krížna 336/2, Považská Bystrica, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 7 C 70/2015 z 23. apríla 2015 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5 Co 473/2015 zo 16. decembra 2015 o náhrade trov konania, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. marca 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne

konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 7 C 70/2015 z 23. apríla 2015 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 473/2015 zo 16. decembra 2015 o náhrade trov konania (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol účastníkom konania na strane navrhovateľa v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 7 C 70/2015, ktorého predmetom malo byť zrušenie výživného na plnoleté dieťa. Okresný súd mal v dôsledku späťvzatia návrhu sťažovateľom rozhodnúť o zastavení konania a uznesením z 23. apríla 2015 mal sťažovateľa zaviazat' na náhradu trov konania v sume 1 912,50 €. Sťažovateľ podal odvolanie proti označenému uzneseniu o trovách konania, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil a sťažovateľa zaviazal na náhradu trov odvolacieho konania v sume 243,26 €.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal, že došlo k porušeniu jeho označených práv napadnutým uznesením okresného súdu sp. zn. 7 C 70/2015 z 23. apríla 2015, ako aj napadnutým uznesením krajského súdu, pričom argumentoval tým, že návrh bol podaný a následne bol vzatý späť v dôsledku nedostatočného informovania sťažovateľa ako otca dieťaťa o všetkých náležitostiach súvisiacich s ďalším rozširovaním a pokračovaním vzdelania dennou formou pomaturitného štúdia svojho dieťaťa. Sťažovateľ tvrdí, že nemal byť zaviazaný na náhradu trov konania, a zároveň spochybňoval aj spôsob výpočtu náhrady trov.

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o sťažnosti sťažovateľa rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie označených práv sťažovateľa označeným uznesením okresného súdu 23. apríla 2015 a napadnutým uznesením krajského súdu, napadnuté uznesenie krajského súdu zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie a sťažovateľovi prizná finančné zadosťučinenie v sume 500 € a náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd

nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98 tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (III. ÚS 415/2011, IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Sťažovateľ namietal porušenie svojich označených práv označeným uznesením okresného súdu o náhrade trov konania z 23. apríla 2015 a napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým potvrdil označené uznesenie okresného súdu, pričom podstata jeho argumentácie spočíva v tvrdení, že okresný súd, ako aj krajský súd nesprávne rozhodol o trovách konania, keď protistrane priznal náhradu trov konania, ktoré podľa jeho názoru nemal, pretože vznikli v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia otázky, kto zaviniel zastavenie konania, ktorú nenapravil ani krajský súd.

1. Pokiaľ ide o uznesenie okresného súdu 23. apríla 2015, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať označené uznesenie okresného súdu ani jeho predchádzajúci postup, keďže ho už meritórne preskúmal na základe odvolania krajský súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť sťažovateľovi ochranu jeho právam.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti smerujúcej proti uzneseniu súdu prvého stupňa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, IV. ÚS 155/2010, III. ÚS 311/2014).

2. Sťažovateľ tiež namietal, že krajský súd tým, že potvrdil uznesenie okresného súdu o trovách konania napadnutým uznesením, neprípustným spôsobom zasiahol do jeho označených práv.

V nadväznosti na obsah sťažnosti ústavný súd v prvom rade považuje za potrebné zdôrazniť, že námietky sťažovateľa síce smerujú proti porušeniu princípov spravodlivého súdneho konania, týkajú sa však len jeho časti, a to rozhodovania krajského súdu o trovách konania, čo má v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci na sťažovateľa nepochybne negatívne dôsledky, avšak tieto nemožno z hľadiska kritérií spravodlivého procesu podľa názoru ústavného súdu dávať na rovnakú úroveň a pripisovať im rovnakú relevanciu ako námietkam proti procesnému postupu vedúcemu k rozhodnutiu vo veci samej, resp. samotnému rozhodnutiu vo veci samej (m. m. IV. ÚS 225/2012, IV. ÚS 311/2012).

Ústavný súd nespochybňuje, že za určitých okolností možno k záveru o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dôjsť aj v súvislosti s námietkami sťažovateľa smerujúcimi proti právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu o náhrade trov súdneho konania. Vo všeobecnosti však platí, že rozhodnutie o náhrade trov konania nedosahuje spravidla samo osebe intenzitu predstavujúcu možnosť vyslovenia porušenia základných práv a slobôd bez ohľadu na to, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickej, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k zrušeniu napadaného výroku o trovách konania sa uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces) extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo (m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

Vychádzajúc z uvedených právnych názorov ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že vo svojej podstate sťažovateľ namieta, že krajský súd napadnutým uznesením, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu o trovách konania, porušil jeho označené práva. V danom prípade je nevyhnutné zohľadniť intenzitu namietaného porušenia zákona (jeho

ústavnoprávny rozmer), ktorá by odôvodňovala vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom k sťažnosti nepripojil kópie sťažnosťou napadnutých uznesení okresného a krajského súdu. Napriek uvedenému nedostatku ústavný súd vychádzajúc z opísaného obsahu týchto uznesení, dospel k záveru, že posudzovaná vec takúto intenzitu zjavne nedosahuje, keďže výrok o trovách konania bol v zmysle zákona odôvodnený, čo zakladá dôvod na jej odmietnutie z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Skutočnosť namietaná sťažovateľom, že nebol dostatočne informovaný o forme a dĺžke štúdia svojho syna, v dôsledku čoho vzal svoj návrh na zrušenie výživného na plnoleté dieťa späť, nezakladá údajné nesprávne právne posúdenie veci a absentuje aj ústavnoprávny rozmer prípadu.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie svojich označených práv napadnutým uznesením krajského súdu, je zjavne neopodstatnená, a preto ju v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Ústavný súd v súvislosti s nepredložením kópií napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľa nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné).

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších

predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Pretože predmetná sťažnosť v tejto časti neobsahovala náležitosť, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovuje ústava a zákon o ústavnom súde, a síce kópiu napadnutého uznesenia krajského súdu, ústavný súd aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa mohol jeho sťažnosť v tejto časti odmietnuť aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v petite sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2016